

Nar hen, inden man kommer til at gaa over til et andet System, vil jeg slet ikke bestride, at der ganske vist kan være Grund til at tage dette Spørgsmaal under Overveelse. Jeg vil nu forøvrigt bemærke her, at jeg vilde kalde det at gaa over til et andet System, at gaa over til en Anklageproces med dertil hørende Mundtlighed, selv om man ikke medtager Nævninger; thi om Nævninger er med eller ikke, gjør efter min Mening egentlig ikke Forskjellen paa disse to Systemer, og det vilde være mig overordentlig kjær, at erfare, at man i Lovgivningsmagten skulde være tilbøielig til at slaa ind paa den Vej, fordi jeg meget godt veed, at dette Ord Nævninger paa mange Steder vil lægge den nye Ordning Hindringer i Veien, men jeg tilstaa, at jeg hidtil har staaet i den Formening — maaste tager jeg fejl —, at det ikke vil være muligt at gennemføre en væsentlig, radikal, grundig Forandring — en Systemforandring med andre Ord — paa dette Omraade, uden at man maatte medtage Nævninger, fordi jeg havde tænkt mig, at det var maaste det, der vilde blive lagt stærkest Vægt paa fra det, jeg vil kalde den populære Side, ikke fra Juristernes Side. Den Mening har jeg hidtil svæbet i, det er muligt jeg tager fejl, det skulde forsaavidt være mig kjær, fordi jeg tror, det derved vilde blive lettere at komme til det, som dog virkelig er en Overgang til et helt andet System, der som sagt nu efter min individuelle Formening fortjener Fortrinet. Men skulde det nu ikke være muligt, og skulde man have Ret i denne Mening, at der ikke er videre Interesse for denne Sag, i alt Fald ikke for den med saa store Dimensioner, kan jeg kun udtale, at jeg for min Part skal være meget villig til at deltage i de Forhandlinger — og yde min Skærv dertil ogsaa — som maatte enten gjennem dette Lovforslag eller paa anden Maade aabne sig angaaende at udfinde Midler, hvorved man kunde høde paa flere eller færre af de Ulemper, som klæbe ved det nuværende System. Jeg maa slutte mig til de to sidste ærede Talere i den Henseende, at jeg tror ikke, at netop de af den ærede Forslagsstiller foreslaaede Midler ville være heldige. Jeg skal ikke komme tilbage til det undtagen i Korthed, fordi det jo er blevet meget vidtløftigt behandlet af de foregaaende Talere, men jeg tror, at denne Bestiftelse af Defensor strax ved Undersøgelsens Begyndelse ikke alene vil medføre mange praktiske Ulemper, som ere blevne udførlig udmalede af flere af de foregaaende Talere, men jeg tror ogsaa, at det vil ødelægge ganske det inspektoriiske System. Det vil ødelægge Forhørets Energi

og derved blive meget skadeligt for Retssikkerheden, og det mener jeg nemlig gaar ikke an. Saa længe vi skulle beholde det nuværende System, gaar det ikke an — om jeg maa udtrykke mig saaledes — at tage Kraften fra det, thi det er dog altfaa det Gæste, vi have at stole paa. Det er egentlig min Hovedindvending mod det, men jeg tror ogsaa, at de andre Hensigtsmæssighedsbetragtninger, der ere gjorte gjældende, have en meget betydelig Vægt. — Jeg gaar ud fra, det er en ligefrem Medaktionsfeil ved Lovforslaget, naar der i § 2 staaer: „Defensor er berettiget til“, det maa ganske sikkert være den ærede Forslagsstillers Mening, at der skal staa: Er pligtig til, for hvis han ikke er pligtig til det, faar den Tiltalte jo ellers ikke den Beskyttelse, man tiltænker ham; saa er det i alt Fald tilfældigt og afhængigt af den vedkommende Sagsførers større eller mindre Over, om han faar den, og det er det ikke værd at gjøre Lovforanstaltninger for. Jeg tænker mig altfaa, det maa være Reglen, at det er Pligt for den Paagjældende. Han skal altfaa bivaane alle Forhør. Derunder maa jo altfaa indbefattes ikke alene Forhør over den Tiltalte selv, men ogsaa Forhørerne over Vidnerne og alle Andre, som komme til at afgive Forklaring i Sagen. Det maa vel ogsaa være Meningen med Lovforslaget, og i alt Fald er det jo klart, at det er nødvendigt, at det maa være saa; thi naar han ikke saaledes følger med i hele Sagen og hører ikke alene hvad Tiltalte, men ogsaa hvad de Andre sige, kan han ikke være Tiltalte til nogen videre Nytte med sine Raad, thi skal han kunne det, maa han sjenke note Alt, hvad der er passeret i Sagen, fordi Tiltalte jo kan sælbes ikke alene paa, hvad han selv siger, men ogsaa paa, hvad de Andre sige, der ere blevne forhørte i Sagen: Vidner og Deponenter. Det forekommer mig rigtigt nok, at en saadan Virksomhed vil tage i ganske overordentlig Grad Sagsførernes Tid i Beslag og vil, da de naturligvis maa vederlægges derfor, forøge Udgifterne ved den kriminelle Retsspleie i meget betydelig Grad. Det vil blive flere Gange saa meget som nu, at Delinquentkostningerne ville løbe op til, naar der skal betales Sagsførerne et passende Salær for en saadan Virksomhed, der, som en tidligere Taler har bemærket, desuden har den ubehagelige Side, at han kan blive kaldt dertil til ethvert Tidspunkt paa Døgnet saa at sige, og revet bort fra Hvadsomhelst, han ellers bestjæftiger sig med; han skal staa paa Ellers, hver Gang, der passerer Noget, som foranlediger Dommeren til at begynde Forhør.